

На сьогодні проблема прав громадянина, в тому числі прав у сфері споживання, є надзвичайно актуальною, адже наближення України до вступу в Європейський Союз потребує застосування європейських стандартів якості продукції та створення передумов для реалізації права кожного громадянина на достойний рівень отриманих послуг та спожитої продукції.

У нашій країні порушення якості та безпечності продукції також не залишаються поза увагою держави, що підтверджується Законом України «Про захист прав споживачів», постановою Кабінету Міністрів України від 19 березня 1994 р. № 172 «Про реалізацію окремих положень Закону України «Про захист прав споживачів» та іншими нормативно-правовими актами. Згідно із Законом споживач має право на належну якість і безпеку продукції та обслуговування, захист своїх прав державою, достовірну інформацію про продукцію та про її виробника, на відшкодування майнової та моральної шкоди, завданої внаслідок недоліків продукції.

Дуже часто для регулювання та зміни ситуації в сфері захисту прав споживачів законодавці посилюють відповідальність компаній за порушення прав осіб на якісну та безпечну продукцію. Але посиленням санкцій та відповідальності за порушення правил надання послуг та за виробництво, продаж небезпечної продукції неможливо кардинально змінити ситуацію на краще, адже надприбутки отримані шляхом порушення законодавства в сфері захисту прав споживачів, значно важливіші для продавців, виробників, ніж розміри штрафів. .

22 липня 2014 року Верховною Радою України прийнятий Закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо харчових продуктів». Його основною метою є наближення законодавства України до законодавства Європейського Союзу у сфері безпеки та якості продукції, формування високого рівня захисту інтересів та здоров'я людей, створення прозорих умов ведення підприємницької діяльності, підвищення рівня конкурентоспроможності українських продуктів харчування та зменшення їх ціни, запровадження європейських принципів регулювання ГМО, скасування дозвільних процедур, яких нема в Європейському Союзі, встановлення конкретних вимог до процедур здійснення державою контролю за якістю харчових продуктів на ринку України та імпортої продукції відповідно до європейської практики, встановлення механізму саморегуляції операторами ринку на основі загальних вимог законодавства щодо гігієни

харчових продуктів. Залишається сподіватися, що норми Закону будуть ефективними на практиці та призведуть до покращення захисту прав споживачів.

Важливим фактором у виході на новий якісний рівень захисту та забезпечення прав споживачів є юридична та споживча обізнаність людини, яка знає свої права та усвідомлює, яким чином їх можна захистити.

Основним моментом, який призводить до ускладнення ситуації щодо захисту прав та інтересів споживачів, є байдуже ставлення людей до своїх прав. Часто споживач не бажає вплутуватися в довготривалу судову тяганину через незначну вартість придбаної неякісної продукції чи невелику шкоду для здоров'я. Не всі люди розуміють, що їхня пасивність у цьому питанні призводить до погіршення якості продуктів харчування, електротоварів, питної води, наданих комунальних послуг, до зниження рівня життя загалом.

Для підвищення якості життя не слід сподіватися на когось і починати самотійно обстоювати свої права, вимагати та спонукати виробників (продавців, виконавців) виконувати вимоги закону та не порушувати права споживачів.

Дії, які споживач повинен вчинити для захисту своїх порушених прав:

- При купівлі товару чи отриманні послуги необхідно зберегти чек, який є підтвердженням здійснення покупки чи отримання послуги
- При виявленні невідповідності товару чи послуги потрібно звернутися з відповідною заявою (зверненням, скаргою, вимогою) про відшкодування збитків до продавця (виробника, виконавця). Заява (скарга, звернення, вимога) надсилається на юридичну адресу продавця, виробника листом з описом та повідомленням про вручення
- Якщо продавець (виробник) жодним чином не реагує на заяву про відшкодування, потрібно звернутися із заявою (скаргою) в державні органи, які зобов'язані здійснювати захист прав споживачів.

· Іншим варіантом для захисту прав та інтересів споживача є звернення до суду з позовом про відшкодування шкоди, завданої неякісними товарами та послугами

· Паралельно споживач може звернутися за допомогою до громадської організації, яка спеціалізується на відстоюванні прав громадян на якісні товари та послуги. Громадські організації такого типу допоможуть провести всі необхідні експертизи та повідомлять, які докази потрібно надати суду для успішного вирішення справи на користь споживача.

Отримати роз'яснення чи довідкову інформацію громадяни можуть, звернувшись до
Головного
управління
Держпродспоживслужби
в м. Хмельницькому, вул. Шевченка 53, тел. : (022) 65-07-34